

అయ్యోస్వయం

అధికార బాధ్యతలను నిర్వర్తించటానికి ప్రతు త్వం అనేక స్థలాలకు పంపుతుంది. మాయారలో ఉన్నత పాఠశాల ఉన్నది. అందులో చాలా అవకతవ కలు జరుగుతున్నవన, హెచ్చాస్తరుతో కలసి ఇంకొక ఉపాధ్యాయుడు చాలా దబ్బు మింగుతున్నాడని, కొందరకు జీతాలను సక్రమంగా ఇవ్వటంలేదని విర్యా దలు వచ్చినై. వాటిని పరిశీలించి సక్రమచర్యలను తీసుకొమ్మని నన్ను పంపించారు. ఎలా సాగిపోవాలా

అనే విషయాలను ఆలోచిస్తూ పార్కులో ఆ సాయంత్రం కూచున్నా. ఇంతలో కాస్త దూరంగా విషాదమే రూపుదాల్చినట్లు కన్పించిందొక స్త్రీమూర్తి. నిశితంగా పరిశీలిస్తే పరిచితమైన ముఖంగా కన్పించింది. కాగితం మీద తెక్కని విషయాలేమైనా ఆవిడ చెప్పగలుగుతుందేమోననే ఆశ చిగురించింది. నెమ్మదిగా ఆవిడను సమీపించగలిగాను.

చూడండి మిమ్మల్ని ఎక్కడో చూచినట్లున్నాను. ప్రతి మగవాడికీ ఇదే వరసలెండి. షమించండి. అచ్చంగా మీలాగే సుజాత అనే అమ్మాయి ఉండేది. నా చిన్నతనంలో మా వీధిలోనే ఆమె తలిదండులు ఉండేవారు. ఆ అమ్మాయితో ఆటలాడుకునేవాడిని.

నా పేరుకూడా సుజాతే కాని నాతో ఆటలాడకండి. కోపగించకండి. నామాట వినండి. రంగనాథం మేష్టారుగారి కుమార్తె సుజాత. ఇద్దరు కొడుకులు తర్వాత ఆమె కలిగింది. ఒక తమ్ముడుకూడా ఉండేవాడు.

చాలా పకడ్బందీగానే ఈ విషయాలను సేకరించారు గాని మీరెవరు?

సోమశేఖరంగారి అబ్బాయిని. వరలక్ష్మిగారు మా అమ్మ. నాకొక అక్క. ఇప్పటికైనా నమ్మకం కుదిరిందా? నన్ను బాబ్బి అని పిలిచేది సుజాత.

ఇప్పుడెక్కడుంటున్నారు?

విశాఖలో మీ ఆయనపేరు గోపాలమేనా?

వెనక ఆయన నాభర్త. ఇప్పుడుకాదు.

ఎందుకని?

నన్ను వదిలివేశారు.

Bali

అయ్యో! ఎందుకలా జరిగింది?
మీరేమన్నా ఆర్పేవారా, తీర్పేవారా?
మిమ్మల్ని చూశానని అమ్మకు చెప్పే ఎన్నో విషయాలను అడుగుతుంది. ఆవిడ సంగతి గుర్తుందా?
ఇంకా స్త్రీ జనోద్ధరణలోనే ఉన్నారా?
అదే ఆవిడకు ఆరప్రపాణం. గోపాలం వేసిన కేసు వివరాలను తెలుసుకుని, మిమ్మల్ని కలవాలని,

ఎలాగైనా మీకోక మంచి దారి చూపించాలని చాలా సార్లు అన్నది. మీకభ్యంతరం లేకపోతే ఆ కేసు వివరాలు చెప్పండి. అమ్మకు చెప్తా.

నాబీ!

ఎన్నాళ్ళకు వినగలిగాను ఆ పిలుపు.

బాబీ! వరవాలేదు. క్లుప్తంగా చెప్తా వినండి. మీ అమ్మగారి దగ్గరకు చేరాలని ప్రయత్నంచేశా. కాని చేయలేకపోయాను.

మీది అదర్భ వివాహమని, కట్టుకానుకలు లేకుండా గోపాలంతో మీ వివాహం జరిగిందని విని అమ్మ చాలా సంతోషించింది.

అదే నా బతుకుని నాకనం చేసింది. అన్నయ్యల చదువులు వివాహాలు ఐన తర్వాత నాన్నగారు రిటైరయ్యారు. నా వివాహం ఒక సమస్యగా మిగిలింది ఉన్న ఆస్తి ఒక్క ఇల్లు, దానిని అమ్మి నా పెళ్ళి చేస్తానన్నాడు. నే పడనివ్వలేదు. ఆ సమయంలో గోపాలంతో నాన్నకు వరివయమైంది. ఆయనలో ఇద్దరు వ్యక్తులున్నారని తెలుసుకోలేని నాన్న మా వివాహం చేశారు. అప్పుడే నా జీవితంలో అరణ్యపర్యం ఆరంభమైంది.

ఏం జరిగింది?

శోభననాడే అత్తగారు విరుచుకుపడ్డది. దర్శిదం మొహమని, కట్టుంలేకుండా చేసుకొనేటట్లు కుమారుడిని చేశామని ఒకటేటిట్లు. కొంతసేపు సహించా. ఆనరాని మాటలంటుంటే ఎదురు జవాబిచ్చా. దాంతో ఆయనకు తిక్కరేగి బెల్లుపుచ్చుకుని చావగొట్టారు. వాళ్ళ అమ్మకు ఎదురు చెప్పరాదట. ఆ రాత్రి శోభనమని అలా సంబరపడ్డారు. అదిమటుకు జరగలేదు. రాత్రి అంతా సిగరెట్లు మీద సిగరెట్లు కాలుస్తూ నా కఠిరంలోని ప్రతిభాగాన్ని మండుతున్న సిగరెట్లతో కాలారు. విపరీతమైన బాధ. ఒంటినిండా పుళ్ళు. ఈ పుళ్ళు నాకిదవరకే ఉన్నవని, దానిని కప్పిపెట్టామని తల్లికి ఏర్పాదు. అవిద దీవెనలకు అంతులేదు. రాచుకోవటానికి మండులేదు. రెండవనాటి రాత్రి ఇంకా ఘోరం. కాల్పులతోబాటు నా చీరకుకూడా నిప్పు అంటించారు. బాధ భరించలేక బయటకువచ్చి తెల్లవారగానే మావూరు చేరుకున్నాను.

మంచి పని చేశారు.

కాదండీ. అక్కడ అమ్మ, నాన్న ఇంకా తిట్టిపోశారు. ఏంచేసినా మొగుడిదగ్గరే పడిఉండమని గెంటివేశారు. ఏంచేయగలను. నా చిన్ననాటి నేస్తం విజయ ఇక్కడ ఉద్యోగం చేస్తున్నదని తెలిసి ఆరాతికి రాతే దానిదగ్గరకు చేరాను. ఉద్యోగప్రయత్నం చేసి ఇక్కడే తనతోబాటు ఉద్యోగం చేయమన్నది. తప్పలేదు. ఈలోగా విదాకులకేసు. నాశీలం మంచిదికాదని వాదం. ఆయన నడవడే సరిబనది కాదని ఆయనకోక రకమైన పిచ్చి అని రజువుచేస్తూ విదాకులు తీసుకున్నాను.

మళ్ళీ వివాహం తలపెట్టలేదా?

ఒకసారి బంది దాందూ?

అందరూ అలాగే ఉంటారా? కాలేజీలో నాతో బాటు చదువుకుంటున్నప్పుడే గోపాలానికి మానసిక రుగ్మత ఉండేదేలేండి ఇప్పుడెలావుంది మీ జీవితం?

ఏంచెప్పమంటారు? మొగుడు వదిలివేసిన దాన్నని హెచ్చాస్తారే సహా చాలమంది చులకనగా మాటలాడుతూ ఉంటారు. నాశీలం మంచిదికాదని నేను తేలికగా వారివశం కాగలనని పాచికలు వేశారు. విజయ మూలకంగా వీటి వారినండి తప్పించుకోగలిగాను. బదిలీకి ఎన్ని దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నా ఫలితం శూన్యం. చివరకు జరుగుతున్నది ఏంటి ఏమనుకుంటారో.

చెప్పండి.

మూడు నెలలనుంచి నాకు జీతం రావటంలేదు. నాకు అండగా ఉండటంలేత విజయకు రెండునెలల జీతం లేదు. రేపు ఒకటో తేదీ, జీతం ఈసారైనా వస్తుందోలేదో! ఎవరో అవీసరు వస్తున్నారని విన్నాం ఆయనకు చెప్పకుంటే లా:మేమైనా ఉండవచ్చని ఆశ.

ఈ విషాదమంతా మీ ముఖంలో గమనించే మిమ్మల్ని పలకరించా. నా సంహాను పాటిస్తానంటే ఒక మాట చెప్తాను.

చెప్పండి.

మీకు విశాఖలో స్నేహితులున్నారా? నా అమ్మదే ఉన్నాడు, శంకరం. ఐతే ఈ ఉద్యోగానికి రేపే రాజీనామా ఇచ్చి విశాఖ చేరండి. అక్కడ మా అమ్మగారిని కలుసుకుంటే లాభం ఉండవచ్చు.

ఉన్న ఉద్యోగం పోగొట్టుకోమంటారా?

భయం లేదు. మీలాంటి వారిని చాలామందిని మా అమ్మగారు చేరదీశారు. ఆమె నడిపే ఉన్నత పాఠశాలలో ఉద్యోగాల్ని, వాళ్ళకు చక్కని సంబంధాలు చేసి పంపుతున్నారు. ప్రతినెలా వారి యోగక్షేమాలను విచారిస్తూ వస్తారు. ఉత్తరం ఇస్తాను. రేపే బయలుదేరండి.

అవిద బొడ్డో ఇంకా ఎన్ని మంగళ సూత్రాలున్నాయండీ?

మా నాన్నగారికే తెలియదు. నాకేం తెలుసు?

ఇక్కడ ఏ పనిమీద వచ్చారు? ఎంతకాల ముంటారు?

ఆ పని రేపు సాయంత్రం స్టేషనులో మీకు వీడ్కోలిచ్చేటప్పుడు చెప్తాను. రేపు కలుస్తారు గదా!

అలాగేనండీ, ప్రయత్నిస్తా!

నామీద నమ్మకం కుదరనట్లున్నది.

అదేం లేదండీ, వస్తా.

ఈ కేసును దర్భాపు చేయమని అధికారులు నా కప్పగించారు. అదృష్టవశాత్తు ఆమెనే కలుసుకోగలిగాను. మా అమ్మ అడ్డసిచ్చాను. ఒక గది పెంచవలసి వచ్చిందని పాతికవేలు ప్రభుత్వం నుంచి ఈ హెచ్చాస్తర తెచ్చాదని, గదిని కట్టించినట్లు కాగితాలను సృష్టించాదని చాలా ఏర్పాదులున్నవి. స్టోర్స్ విషయంలో కూడా ఇంకో ఉపాధ్యాయుడు చాల మింగివేశాడన్నాడు. వారం రోజుల నుంచి సి. ఐ. డి. వారి సూచనలు క్షుణ్ణంగా అన్వేషించి రిపోర్టులు తయారు చేశారు. రేపు జీతాల పంపిణీ వేశకు స్కూలులో అడుగుపెట్టాలి.

అలాగే చేరాను. ఎవరోలే అని హెచ్చాస్తర పట్టించుకోలేదు. నా కార్డ్ తీసి ఆయనకిచ్చాను.

గుర్తించాడు. నేనే వస్తానని తెలుసుకొని, ఇలా చెప్పా పెట్టకుండా వస్తానని ఆయన హామీచేసాడు. మర్యాద చేయడం మొదలుపెట్టాడు. ఇంతలో హెడ్ గుమాస్తా జీతం సంచితో రాగానే, ఆయనను పేరిజిబ్బరు తెమ్మని, డబ్బు సంచీని ఇక్కడే ఉంచమని ఆదేశించాను. విడి లేక అలాగే చేశాడు. రిజిస్టర్ తిరగేస్తే సుజాతకు మూడు నెలల నుంచి, విజయకు రెండు నెలల నుంచి, శేఖరానికి రెండు నెలల నుంచి జీతాలు అందలేదు. ఈ ముగ్గురికి లెక్కకట్టి హెచ్చాస్తరును నిలదీశాను. సుజాతను పిలుచుకు రమ్మన్నాను. వచ్చింది.

మీరా?

ఔను, నేనే! చూడమ్మా. మీకు మూడు నెలల జీతాలు అందలేదు. ప్రతి నెలకు సంతకం చేసి ఇవార్తి కారీకు వెయి. నీ జీతం బకాయిలో సహా బట్టాడా చేస్తాను.

అలాగే చేస్తుంటే గుమాస్తాకు ఐదుకు పుట్టింది. క్రిందది నెలలకు కూడా ఇవార్తి లేదీ వేస్తే ఆడిట్ వాళ్ళ ద్వారా ఏం చిక్కులు వస్తయ్యా అని మొత్తుకున్నాడు.

ఆ చిక్కులను నువ్వు, నీ హెచ్చాస్తర ఎదుర్కోండి. ఆ అమ్మాయికి ఈరోజే జీతం ముట్టుంది గనుక ఇవార్తి లేదీ ఉండి రిలాలి.

ఆ అమ్మాయి జీతం తీసుకురాలేదండీ.

ఎందుకని?

కాంక్షన్ కాలేదని అన్నారు.

మాండు మీరు బకాయిలు పెట్టిన వారికి పంపిణీ చేస్తాను. తర్వాత ఇతరుల విషయం.

జీతం ఈ నెం రాకపోతే చాలా ఇబ్బంది పడతాం సార్.

అలాంటి ఇబ్బందే సుజాతకు, విజయకు, శేఖరానికి ఉంటుందని మరచిపోయారా?

హెచ్చాస్తర గారు చేయమన్నట్లు చేశామే గాని మా తప్పేమీ లేదండీ.

చూద్దాలే.

సుజాత, విజయ, శేఖరం బకాయిలో సహా జీతాలు తీసికొని వెళ్ళారు. మిగిలిన వైకాన్ని బట్టాడా చేయగా హెచ్చాస్తర, స్టోర్సు చూసే రామం, గుమస్తాలు మిగిలిపోయినారు. వీళ్ళ జీతాలు నిలిచిపోయినై. నెత్తురుచక్క లేని ముఖాంతో

నిల్చున్నారు. హెచ్చాస్తరుని క్రొత్తగా కట్టించిన గదిని చూపవన్నాను. మఖం తేలవేశాడు. ఇది వరకే ప్రభుత్వమిచ్చిన, బదిలీ ఆర్డరును వాళ్ళకిచ్చి మట్టినట్లు సంతకాలు చేయించుకున్నాను. ముగ్గురినీ మూడు ప్లొటాకు రివర్ట్ బనారు. ఇరవై నాలుగు గంటల్లో ఆ వాళ్ళలో చేరాలి. సి. ఐ. డి. వారిచ్చిన నివేదికను వాళ్ళకు చదివి వినిపించాను. విజయను పిలవమని కిబురు పంపితే అవిదకు నా దగ్గరన్న నాల్గవ ఆర్డరిచ్చాను. వేరే ఏర్పాట్లు జరిగేంతవరకు విజయను ఆ ఉన్నత పాఠశాలకు హెడ్ మిస్ట్రీస్ గా ప్రభుత్వం ఉత్తరవు జారీ చేసింది. నా ఎదలే హెచ్చాస్తర వెంకటేశం నుంచి ధార్మి తీసుకుంది. రెండు నెలల రివార్త మళ్ళీ వస్తానని అప్పుడు ఈ

సూర్యులు పరిస్థితులను సరిదిద్దగలనని వ్రాసి విజయ కిచ్చాను. బయటకు రాగానే విజయ కూడా వచ్చింది. వేపర్లంతా మా చుట్టూ మూగారు. విజయ ఇంకా వివాహం చేసుకోలేదని సుజీ నిన్ను చెప్పింది. బదిలీల వార్త వాళ్ళ నందరినీ ఆనందంలో ముంచింది. విజయ వీడ్కోలు చెప్పబోతూ అన్నది.

"మీరు రావడం మంచిదైంది. ఈ రాత్రికి మా ఆతిథ్యం స్వీకరించుని ప్రార్థన".

"మంచిది కాదమ్మా. మీకు వివాహం కాలేదు. ఈసారి నా బాధ్యత వస్తాను. అప్పుడు తప్పకుండా మీ ఇంట్లోనే దిగుతాం".

"మీకు పిల్లలా?"

"రాబోయే నెలలో ఒక పిల్లను సెలెక్ట్ చేసి పెట్టుంది మా అమ్మ అప్పుడావిడ బొడ్డోనించి ఇచ్చే మంగళసూత్రాన్ని బిగిస్తాను".

"మీ ఇష్టానిష్టాలతో ప్రసక్తి లేదా?"

"నా మంచిని విచారించేది మా అమ్మే. నాకు ఇష్టంలేకుండా ఆవిడ ఏమీచేయదు. నేనూ అంతే."

"మీరు వచ్చేసాటికి సుజాత ఇక్కడ ఉండదు."

"ఎందుకని?"

"రాజీనామా ఇచ్చి విశ్రాంతి తీసుకున్నది."

"చీడపురుగులు పోయినా వెళ్తున్నదా?"

సుజీ కలగజేసుకుంది.

"మీరేగా ఈ ఉద్యోగం వదలుకొని మీ అమ్మగారు నడిపే సూర్యులలో చేరమన్నారు."

"మరచిపోయినా."

"ఐతే రాజీనామాను ఉపసంహరించుకోమంటారా?"

"అది మీ ఇష్టం. ఐనా ఆ అమ్మ ఏం సలహా ఇస్తుందో? విజయగారు, ఒక వారంరోజులుదాకా సుజాతగారి రాజీనామాను పైకి పంపకండి. ఇదంతా జీతంలేని సెలవుగా తీసుకోండి."

"జీతం లేకుండానా?"

"మూడు నెలలు ఓపికపట్టారుగా, ఇంకొక్క వారం..."

ఆ సాయంత్రం ప్రేషన్ కు చేరాను. దూరంగా సుజీ నివించింది స్వరద్రూపి. వేలిమి రంగు కామగాని మంచి రంగే. కళ్ళలో వెలుగు ఉంది. నడకలో సామ్యత, సంస్కారం ఏమనుకుంటున్నదో? నా సలహాను వెంటనే ఆమెలు జరిపింది. నామీద ఏమన్నా ప్రేమా? తెలీదు. నాలో ప్రేమాంతురాలు మొలకెత్తినవా? అతుపట్టలేదు. చిన్ననాటి స్నేహితురాలు. నా సహాయం చేసుకొని మోసపోయింది. విధి వంచిత. వాడి అన్నే ఇంతదాకా ఇక్కడున్న హెడ్ మాస్టరుని తెలియదేమో! ఇంటికి వెళ్లి సుజాత సంగతి అమ్మకు వివరించాను. ఒక ఉపాధి కల్పించమని, కంటికి రెప్పలా కాపాడమని, మంచి సంబంధం చూసి సుజీకి వివాహం చేయమని చెప్పాను. నాల్గవ రోజు సాయంత్రం ఆఫీసునుంచి ఇంటికి వచ్చేసరికి సుజీతో ఇంకెవరో ఉన్నారు. అమ్మతో మాట్లాడు తున్నారు. నన్ను చూచి సుజీ మందహాసం చేసింది. నన్ను కూడా అక్కడే కూచోమని అమ్మ ఆదేశించింది. కూచున్నా.

"అమ్మాయి సుజీ, రేపటినుంచే నా సూర్యులలో చేరు. ఇవిగో ఆర్డరు."

"అలాగేనండీ."

"నీ బిల్లు తరం లేకపోతే మంచి సంబంధం చూశాను. నీ వివరాలను మా శశి పూర్తిగా వివరించాను."

"శశి అంటే?"

"చిన్నప్పుడు బాబ్బీ అని పిలిచేదానివి. వాడే శశి."

"అసలు పేరు మరచిపోయినట్లున్నా."

"పోనీలే, బాబ్బీ అనే పిలు. పెళ్ళి సంగతి..."

"ఒకసారి ఐందిగదండీ. మళ్ళీ ఆ నరకంలోకి..."

"ఈసారి ఆలా కాదు. నే కదిర్చిన సంబంధాలు ఇంతవరకు చాలా ఆనందంగా సాగుతున్నవి. నీ విషయంలో కూడా ఆ బాధ్యత నాదే. నీ మీద ఈ గవాల నివ్వను. సరేనా."

"మీ ఇష్టం."

"చక్కని కుర్రవాడన్నాడు. మీ ఇద్దరికీ ఈడూ జొరూ కుదురుతుంది. సంస్కారి, నామాటకు విలు విస్తాడు. చేసు కుంటావా?"

"మీకే అన్ని విషయాలను అప్పగిస్తున్నాను."

"అబ్బాయిని ఇదివరకే చూచావు. మళ్ళీ చూస్తావా?"

"నే నెప్పుడు చూచానండీ? గుర్తులేదు."

"అంత మతిమరుపైలే ఎలా సుజీ?"

"అమ్మలాంటివారు మన్నించండి."

"శశి, చూశావుగా సుజీని. నీకిష్టమేనా?"

"ఏమిటమ్మా నువ్వనేది?"

"సుజీని నీవు పెళ్ళి చేసుకోవడం నాకిష్టం."

"ఏం చేస్తాను. అలాగే కానీయి."

ముహూర్తం నిశ్చయిస్తా. రేపే నిశ్చయం. సుజీ, అబ్బాయితో ఏమన్నా మాట్లాడి వివరాలు తెలుసుకోవాలంటే వెళ్ళు. వచ్చి నా కేసంగతి చెప్పాలి. నీ తమ్ముడిక్కడే ఉంటాడు. అతనితో కాస్త మాట్లాడాలి. శశిలో వెళ్ళు

నెమ్మదిగా నా గదిలోకి చేరుకున్నాను. ఇంత త్వరలో ఇలాంటి నిర్ణయాన్ని అమ్మ తీసుకుంటుందని ఊహించలేదు. ఇదంతా నేనే పన్నిన కుట్ర అని సుజీ ఆపోహపడవచ్చు. ఆమెతో ఏం మాట్లాడాలి? ఎలా మాట్లాడాలి? అసలు నన్ను చేసుకోవటం సుజీకి ఇష్టమేనా? ఈ విషయాలను వేదినీ ఆలోచించకుండా ఇలా చేసిందేమిటి? నేను రాకముందే నా సంగతి మాట్లాడుకున్నారా? సుజీనే అడుగుతా.

"సుజీ, అమ్మ చెప్పింది నీకిష్టమేనా?"

"పెద్ద కుట్ర పన్నినట్లున్నారే!"

"నా ప్రమేయమేమీలేదు. నన్ను నమ్మ, సుజీ."

"ఒకసారి మోసపోయిన తర్వాత మగవాడిని నమ్మగలనా?"

"అంగన నమ్మరాదన్నారు."

"ఐతే మీ అమ్మకు మాయెందు కిచ్చారు."

"ఆవిక అంగనలలో ఆదర్శ గృహిణి, సంఘ సేవిక, నామేబు కోరేది."

"నేనెలాంటిదానినో, నాశీం మెలాంటిదో తెలుసుకోకుండానే చేసుకుంటారా?"

"అవలిస్తే పేగులు లెక్క పెట్టి మనిషి మా అమ్మ నీలో ఎలాంటి కళంకమున్నదని స్ఫురించినా ఆవిడ నిమ్మ చేసుకోమనదు. నీకు మనశ్చూర్తిగా ఇష్టమైతేనే చెప్పి."

"నాకు సంబంధాలు చూస్తున్నప్పుడు మీ సంగతి నాన్నకు చెప్పింబాను. కాని మీ అంతస్తుకి మేము సరి తూగలేమని నాన్న పట్టించుకోలేదు."

"జ్ఞాపకమున్నానన్నమాట. అంతస్తులు కాదు సుజీ అంతఃకరణలు కలవాలి. అమ్మ కేవలం ఆదర్శాలు వల్లించే మనిషికాదు. తన జీవితంలోనే ఆచరిస్తుంది."

"రెండవసారి కూడా నేను మోసపోనని నమ్మమంటారా?"

"అమ్మనడుగు. మాతృవాక్య పరిపాలన నా ధ్యేయం. కాని..."

"కానీలు, అర్థాలు లేవుగా. ఏమిటి సందేహం?"

"ఏంలేదు. అమ్మ, నువ్వు ఏకమై నన్ను సరిగా ఉండనిస్తారా?"

"ఉండనివ్వకపోతే మాకేగా నష్టం."

"సరే, అమ్మకు చెప్పి నీ అభిప్రాయం?"

"రేపు ఉద్యోగంలో చేరమంటారా?"

"అమ్మ చేరమంటే చేరు, నాకెలాంటి అభ్యంతరమూ లేదు."

"వస్తానండీ."

"పెళ్ళిపీటలమీదికేగా!"

"ఇంక తప్పేదేముంది?"

"చక్కగా ఆలోచించి నిశ్చయించుకో, సుజీ."

"ఇదివరకే ఐపోయింది ఆ నిశ్చయం ప్రస్తుతానికి సెలవు ఇప్పించండి స్వామీ!"

"వెళ్ళిపోయింది మర్నాడు. ఉద్యోగంలో చేరింది. ముహూర్తం పెట్టించినట్లున్నది అమ్మ. పదిరోజుల తర్వాత మా వివాహం ఘనంగా జరిగింది. సుజీ నేనూ ఒకరైనాము. సుజీ ఏమి చెప్పితే దానిని అమ్మ ఆమోదిస్తున్నది. నేనే ఒంటరివాడినైనాను. సుజీ వెంటలేనిదే సాయంత్రాలు నే కదలటానికి పీలులేదు. ఏదైనా ఊరు వెళ్ళవలసివస్తే సుజీనికూడా ప్రయాణం కమ్ముంటుంది. ఒక విధంగా నాకు స్వేచ్ఛ పోయింది. కాని అన్ని విషయాలను సుజీకి వదలి వేయటంలో చాలా విఘాంతి దొరుకుతుంది. ఏమన్నా అంటే, మోసంచేసి నన్ను చేసుకున్నారని సాధిస్తుంది మృదువుగా. కాస్త కోపంవస్తే బాబ్బీ అని పిలిచి కోపం పోయేట్లు చేస్తుంది. నెల రోజులు ప్రశాంతంగా గడచినై. ఇక మొదలుపెట్టింది పోరు. విజయకు సంబంధం చూడమన్నది. అమ్మతో మాట్లాడమన్నా విధిలేక సుజీతో కలిసి నేనే అమ్మతో ఈ ప్రసక్తి తెచ్చాను. మా అక్కయ్య పెళ్ళికి వచ్చిందిగా. అప్పుడన్నదట. తన మరది భాస్కరానికి సంబంధం చూడమని. సుజీద్వారా విజయనుగూర్చి అంతా తెలుసుకుంది.

"ఒరే, శశి! భాస్కరం పెళ్ళి చేసుకుంటాడేమో"

కనుక్కోరా."

"ఎందుకు చేసుకోడు. ప్రిన్సిపాల్ నాడుగా."

"ఐనాదులే బలాదురుగా తిరుగుతున్నాడు. చూశావుగా. ఆ అమ్మాయిని చేసుకుంటాడేమో చూడు."

"నీ బొడ్డోమంచి ఒక మంగళసూత్రం తీసివ్వు. వెంటనే కట్టిస్తాను."

"వేళాకోళం కాదురా."

"మరి విజయ వీడిని చేసుకుంటుందా?"

"వాడిని రమ్మని వ్రాయి. వాడిని తీసికొని సుజీతో నువ్వెళ్ళి రావాలి. సుజీ, ఏమంటావు?"

"ఏమంటాను ఆ త్రయ్యా! మీతో ఇదివరకే ఈ సంగతి చర్చించాను. మీరు సరేనన్నారు. ఆపదలో నున్నప్పుడు నన్ను చేరదీసి, కాపాడిన విజయకూడా ఒక ఇందిరైలే ముందుగా సంతోషించేది నేనే."

"చెళ్ళిరామ్మా."

ఉత్తరం వ్రాస్తే భాస్కరం వచ్చాడు. చూచా యగా విజయసంగతిచెప్పి, ఆమెను పెళ్ళి చేసుకో వటం మందిరన్నాను. తలాయించాలని చూశాడుగాని వాడి ఎత్తు సాగలేదు. అమ్మ, సుజీ కలసి వత్తిడి చేయటంతో సరే నన్నాడు. మేము వస్తున్నట్లుగా విజయకు వ్రాశాను. స్టేషనుకు వచ్చింది. మా ముగ్గురినీ చూసింది.

భార్యతో కలసి వచ్చి మా ఇంట్లో దిగుతా మన్నాడు. అలా కాకుండా సుజాతను తీసుకు వచ్చాడు. మీ భార్యను వేము చూడగూడదా?

తప్పకుండా చూడవచ్చు. భార్యతోనే వచ్చాను.

"అంటే సుజాత..."

"నా భార్యే"

"నిజం?"

"ముమ్మాడికి, కుభలేఖ పంపాను. అందలేదా?"

అందింది. కాని అందులో సుజాత అని ఉంటే ఎవరో అని అనుకున్నా. మా సుజీయే అనే భావన రాలేదు.

విజయ ఇంటికి చేరుకున్నాము. అన్ని సదుపాయాలు చాలా బాగా చేసింది. స్నానాదికం నిర్వర్తించిన తర్వాత తీరికగా కబుర్లలో పడిపోయాము. భాస్కరాన్ని పరిచయం చేయటం మరచిపోయాను. గుర్తువచ్చింది.

ఈయన మా బావగారి తమ్ముడు, జూనియర్ కాలేజీకి ప్రిన్సిపాల్. మాలోపాటు సరదాగా తీసికొచ్చాము. మీడి జూనియర్ కాలేజీయేగా మీ సమస్యలను మీరు చర్చించుకోవచ్చు. ఆ, మరిచిపోయాను. సుజీకి ఏదో మా అమ్మ చెప్పింది. ఆ విషయం సుజీయే చెప్తుంది.

"....సుజీ, ఏమిటి మూగనోము. మీవారి ఎదట మాటలు రావా?"

"వారి ఎదచేనండి ఒకదేవాగుడు. కాస్త తగ్గించే ఉపాయం చూడండి."

"ఏమే సుజీ, నీమీద పెద్ద ఏర్పాదు వచ్చింది. పూర్తిగా మారిపోయినావా?"

"లేదండి వదిలగానూ. అసలు ఆరదిద్దికన్నా

ఎక్కువ జోరులో ఉన్నారు. శాంతించండి. మా ఆత్మ గారు మీకొక కబురు అందజేయమన్నారు. మీరు మా వెంట రావాలి.

"మీ ఆత్మ అంటే నాకు భయమే. నీకు కుదిర్చి నట్లుగా నాకు కూడా వెంటనే పెళ్ళి చేస్తుండేమోనని దిగులుగా ఉంది."

"వదిలగానూ, ఒక మనవి. మా ఆత్మగారికి నీ పెళ్ళి చూడాలని గట్టి సంకల్పముంది. నెరవేరదాకా నిద్రపోదు ఆవిడ మాట వింటే కనీసం నీ భర్త ఐనా బాగా సుఖపడతాడు."

"నువ్వు సుఖపడటంలేదా?"

"నా సుఖమేమిటిలే. బాబ్బీని అడుగు."

"ఈ బాబ్బీ ఎవరో?"

"మా ఆయనే. నా చిన్నతనం మా పూర్ణోనే ఉండే వాళ్ళు అప్పుడు ఆటల్లో బాబ్బీ అనే పిలిచేవాన్ని. ఆయనే గుర్తుచేశారు. ఎందుకని?"

నాచేత సేవలు చేయించుకోవటానికి.

"అన్నయ్యగారూ, సుజీ ఇలా మాట్లాడుతుండే విడిచి దానిని కష్టపెడుతున్నారా?"

"ఇంత వరకు నేనే కష్టపడుతున్నా. మా బావ గారి తమ్ముడిని మీరు చేసుకుంటే నాకష్టాలు పోతై. మన మిద్దరం కలసి సుజీ సంగతి చూడవచ్చు."

"నా ప్రమేయం లేకుండానే నాకు సంబంధం కుర్చారా?"

"కాదండి వదిలగానూ! మా ఆత్మగారు నిశ్చయించారు ఆవిడ మాటకు తిరుగులేదు. మీ రుభయలు సంపదించుకోండి."

భోజనాలై నతర్వాత స్కూలుకు చేరాము. ఉపాధ్యాయులందరూ ఆశ్చర్యంతో చూశారు. వెనకటి హెడ్మాస్టరుగారిని సస్పెండ్ చేసి కేసు పెట్టారుట. రామానికి ఉద్యోగం పోయిందట. హెడ్ గుమాస్తాకు వార్నింగ్ ఇచ్చారని విన్నాము. స్కూలు కళ కళ లాడుతున్నది మాకు కనబడకుండా వెళ్ళిన సుజీని పట్టుకుంది విజయ.

ఉపాధ్యాయులతో తీరికలేకుండా వసపోసిన పట్ట లాగా వాగుతున్నది. ఇది వరకు మూగనోములో

ఉన్న సుజీ ఇంత మారిపోయిందేమో అని అందరు ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ రాత్రికి విజయ, భాస్కరం ఏమేమో చర్చించుకుంటున్నారు. సుజీ నాద్గరకు వచ్చింది.

"బాబ్బీ నన్ను మోసంచేసి పెళ్ళి చేసుకున్నారు. ఇప్పుడు విజయను మోసంచేయాలనా మీ సంకల్పం?"

"సుజాతాదేవిగారూ, మోసోపబద్ధి చేనేనండీ! మీకేం, మీరు హాయిగా ఉన్నారు."

"మిమ్ముల్ను కనిపెట్టుకుని తిరగటమేనా హాయి అంటే? వంటిరి క్రతుకు చాలా బాగుండేది. దానిని...."

"ఓంటుబ్రతుకు చేసుకున్నాం."

"అ జంట అనే జంటూటంలో...."

"మీదే పైచేయి ఐంది అలాచేశారు మీరు, మీ ఆత్మగారు."

"ఆవిడనేమీ అనకండి."

"ఈవిడనూ అననులెంకీ, లేకపోలే ఇంటికి వెళ్ళ గానే..."

"చాలులెండి ఈ నటన. భాస్కరం సంగతి విచారించరా?"

"వాడు సుముఖుడే. విజయ విషయమే నీవు తేల్చుకోవాలి."

"వెళ్ళివస్తా. విశేషాలుంటే చెప్తాలెండి."

"వస్తాడగా."

విజయ ఏం నిర్ణయం తీసుకుంటుందో అని ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాను. నిద్ర పట్టదు. భాస్కరం వచ్చాడకాని సుజీ రాలేదు. వాడంత వాడే ఏమన్నా చెప్తాడేమోనని ఎదురుచూచా. వాడు మాత్రం ఈల పాటలో నిమగ్నుడైనాడు. కుభళకునమే. మర్నాడు విజయను తీసికొని అమ్మదగ్గరకు వచ్చాము. భాస్కరంతోను, విజయతోను విడి విడిగా మాట్లాడివచ్చింది అమ్మ. బొడ్డో మంగళసూత్రాన్నిచూచి భాస్కరం అనందించాడు. విజయకు చూపించాను. సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయింది. అక్కయ్యకు, బావకు కబురు వెళ్ళింది. ఇంకా ఎన్ని మంగళ సూత్రాలున్నయ్యో ఆవిడ బొడ్డో అని నేచూస్తుంటే సుజీ కొంటెగా నవ్వింది. విజయ ముఖంలో దరహాస రేఖలు. ●

ఏమైనా సరే కలవ ఇవ్వటం కుదర్చయ్యూ. నేను చాలా స్ట్రెస్ అని తెలియదా?

